

Zelený štvrtok

Jn 13, 1 – 13

6. apríla 2023

Milé sestry a bratia v Kristovi

Dnes začíname sláviť Veľkonočné trojdenie – posvätné tri dni, ktoré sprítomňujú Ježišovu Veľkú noc, centrálny sviatok kresťanstva. Začínajú sa dnes: slávením poslednej večere – Veľkonočnej večere, ktorú Ježiš slávil v predstihu, ešte pred samotným sviatkom Paschy, Veľkej noci.

V duchu máme zakotvené, že Ježiš pri poslednej Večeri slávil Eucharistiu – vďaka vzdávanie, v ktorom je spojená voľakedajšia Židovská Veľká noc s obetou jeho života na kríži. Prekvapuje nás, že namiesto ustanovenia eucharistie sme čítali, ako Ježiš umýval svojim učeníkom nohy. Čítali sme správu o tom, ako Ježiš pri poslednej večeri prevzal úlohu služobníctva, aby naznačil úlohu nás – jeho učeníkov vo svete. Nemáme vládnuť, ale slúžiť.

Kedysi, keď pokánie sa konalo len v ťažších prípadoch, bývalo aj náročnejšie a trvalo počas celého pôstneho obdobia, liturgia Zeleného štvrtka bola tou, pri ktorej kajúncici (očistení, obrazne povedané obmytí sviatosťou zmierenia) znovu pristúpili k eucharistii. Zmysel tohto gesta bolo naznačiť, že všetci patria do spoločenstva. Cirkev aj tým, ktorí konali pokánie chcela povedať: patríte k nám. Ježiš z pokánia nevylučoval nikoho. Umývania nôh, ba aj poslednej večere boli účastní všetci: aj ten učeník, ktorý ho mal onedlho zradiť.

Tieto dva úkony sa odvtedy spájajú do jedného celku – pokánie, ktoré navracia do spoločenstva a eucharistia – účasť na Ježišovi.

Možno aj my moderní ľudia sa pýtame, či ešte dnes potrebujeme podobné symboly, či naša civilizácia nie je už kdesi ďalej. Nie je to celkom tak. Technika je síce užitočná, ale sama osebe nám nedá plnohodnotný život. Dnešná spomienka nám pripomína potrebu skutočného spoločenstva – ktoré namáhavo vytvárame, ktoré sa učíme nekaziť. Podstatou každého spoločenstva je napomáhať mu niekedy aj obetou, vlastným umenšením sa. Tak, ako to dokážu rodičia pri malých deťoch.

Ježiš nás povzbudzuje, aby sme sa toho nebáli – preto hovorí: vezmite a jedzte z neho všetci – toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás. Vezmite a pite, toto je kalich mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás. Tak ako som sa ja obetoval za ostatných, tak aj vy nebojte sa dať svoje životy za druhých.

Hovoríme tiež, že ustanovenie kňazstva je tretím poslanstvom dnešnej liturgie, ktorá pripomína Ježišovu veľkonočnú večeru. Nemali by sme ale dnes zabudnúť na to kňazstvo, ktoré sa zakladá prihlásením sa ku Kristovi pri krste. Je to univerzálne všeobecné krstné kňazstvo, bez ktorého ani to špeciálne sviatosťné kňazstvo by nemalo svoj zmysel. Slová Ježiša pri poslednej večeri nielen ustanovujú toto špeciálne kňazstvo, ale slová Ježišovej obety nám naznačujú aj všeobecné kňazstvo všetkých. Toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás. Tieto slová nás nabádajú, aby neostalo len pri chlebe a víne, pri symbole Ježiša Krista, ale aby sme tohto Krista prijali aj skutočne do nášho myslenia a konania. Aby sme sa aj my svojim životom stali kňazmi Ježiša Krista, ktorého pamiatku dnes slávime.

Viliam Arbet

